

Resolució 621/VIII del Parlament de Catalunya, sobre la situació econòmica i les mesures per a afrontar-la

Tram. 255-00007/08

Ple del Parlament

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el dia 24 de febrer de 2010, ha debatut les propostes de resolució presentades pels grups parlamentaris, subsegüents al debat general sobre la situació econòmica i les mesures per a afrontar-la. Finalment, d'acord amb el que disposa l'article 134 del Reglament del Parlament, ha adoptat la següent

Resolució

La crisi econòmica que encara avui travessa el país ha estat d'una dimensió i d'una complexitat sense precedents per la confluència de la recessió econòmica amb una crisi financera global de proporcions totalment inesperades. Es pot afirmar, però, que el món ha evitat el pitjor: el risc d'un col·lapse financer que hauria portat l'economia mundial de la recessió a la depressió. Avui també podem dir que els processos de recuperació de l'economia mundial són un factor positiu per a l'economia catalana i per a les seves possibilitats de recuperació.

Davant d'aquesta difícil situació, cal remarcar que el Govern de Catalunya va ésser un dels primers a afrontar-la, parlant clar a la societat catalana sense amagar que venien temps difícils. I, sobretot, actuant: va adoptar –ja a l'abril del 2008– paquets de mesures orientades a dinamitzar l'activitat econòmica i el mercat de treball, a ajudar els sectors socials més directament afectats per la crisi i a atenuar les restriccions de liquiditat del sistema financer català, que afecten greument el crèdit a empreses i famílies, i va aplicar mesures d'austeritat i de simplificació administrativa.

De llavors ençà, el Govern s'ha fixat com a principal prioritat lluitar contra la crisi econòmica i mantenir al màxim la cohesió de la societat catalana, i s'ha distingit com l'administració pública de l'Estat espanyol que hi està dedicant més recursos amb relació al producte interior brut.

Per a aconseguir-ho, ha orientat les seves polítiques a garantir la cobertura de les necessitats i l'exercici dels drets de caràcter social del conjunt de la població de Catalunya, amb la ferma voluntat d'impedir que ningú quedi enrere com a conseqüència de la crisi, i ha renovat el compromís de mantenir plenament operativa i dotada de recursos financers la Cartera de serveis socials.

Així mateix, el Govern s'ha esforçat a ajudar a mantenir l'activitat en sectors clau de l'economia catalana, destinant cada cop més recursos a l'assistència i la formació de les persones desocupades i sostenint l'esforç inversor directe en

àmbits estratègics i en els clústers emergits a Catalunya, com el biomèdic i farmacèutic, les telecomunicacions o l'agroalimentari.

Aquesta dedicació a pal·liar els efectes econòmics i socials de la crisi ha de persistir: és un compromís ineludible amb els treballadors, amb les empreses i els emprenedors, i amb els sectors que més l'estan patint, atès que l'increment de la desocupació en el darrer any és una realitat. Però aquesta obligació s'ha d'assumir sense perdre de vista l'objectiu estratègic de continuar preparant l'economia catalana per a transformar el seu model productiu i aconseguir una sortida de la crisi com més aviat millor, per tal d'assegurar la prosperitat futura dels catalans.

L'obra del Govern es va executant, de manera progressiva, presidida per tres grans orientacions: en primer lloc, reforçar l'estat del benestar; en segon lloc, incrementar la qualitat democràtica i l'eficàcia dels governs i les institucions, abordant les transferències i els traspassos de competències i recursos que estableix l'Estatut del 2006, i finalment, afrontar d'una manera decidida la renovació de les bases de la prosperitat i possibilitar la transformació i la innovació dels sectors productius per a fer-los més competitius en el món globalitzat i per a completar-ne la modernització ecològica.

D'altra banda, el Govern orienta les seves polítiques a impulsar mesures per a incrementar l'equitat fiscal, mantenint els elements de progressivitat del sistema, introduint elements d'impuls de l'economia sostenible i assegurant la suficiència dels recursos públics per a prestar adequadament els serveis a la ciutadania. De la mateixa manera, es fa necessari continuar amb la lluita contra el frau fiscal, com a mecanisme per a incrementar els recursos públics i la justícia social.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya referma la vigència de l'apartat II, «Una Catalunya preparada per a afrontar la crisi», de la Resolució 520/VIII, sobre l'orientació política general del Govern.

La profunditat i l'impacte que la crisi té en l'economia catalana presenta un fet diferencial amb relació a les altres economies del món. Espanya i Catalunya han de fer els esforços necessaris per a sortir de la crisi i, a més, han de recuperar la competitivitat. Això fa necessari afrontar la situació, no només amb mesures pal·liatives i a curt termini, sinó també amb reformes estructurals que permetin millorar la productivitat, recuperar la competitivitat, fer passos clars cap a una economia ecoeficient i sostenible, crear ocupació i millorar la cohesió social.

Per tant, és imprescindible l'adopció de mesures d'àmbit estatal que tinguin en compte l'ajustament necessari i les reformes estructurals adequades per a recuperar un creixement econòmic sostingut i sòlid, que permeti assegurar el benestar i la construcció de projectes vitals, engrescadors i de qualitat per a les generacions futures, amb la voluntat que Catalunya sigui de les primeres a sortir de la crisi. S'ha d'aprendre dels errors del passat i construir una societat més justa i equilibrada, i més sostenible.

En definitiva, avui, més que mai, és imprescindible prendre decisions complexes, que fan necessari el consens entre les forces polítiques del país, per a afrontar, amb coratge i determinació, una situació que ha d'estar per sobre dels interessos partidistes.

Avui, com en altres ocasions, Catalunya, per la seva rellevància econòmica, té una gran responsabilitat a l'hora de fer aportacions i propostes de canvis i de reformes en tots els fronts institucionals i polítics, des del consens i l'acció conjunta de les seves forces polítiques i amb plantejaments i accions compartits.

I. CIMERA I AGENDA DE MESURES I REFORMES

1. El Parlament de Catalunya, d'acord amb la iniciativa anunciada pel president de la Generalitat, insta el Govern a convocar una cimera dels representants del Consell d'Institucions de l'Acord Estratègic i dels grups parlamentaris, amb els objectius d'actualitzar les mesures que conté l'Acord i, si escau, ampliar-les, i d'establir prioritats tenint en compte el context econòmic.

2. Atès que la màxima prioritat del Govern és la lluita contra la recessió i contra la destrucció d'ocupació i la millora de la competitivitat i la productivitat de l'economia catalana, tot mantenint les prestacions de l'estat del benestar; atès que el diàleg, el pacte i l'acord són imprescindibles per a aconseguir el consens polític i social necessari per a assolir aquests objectius i que Catalunya ha donat sempre grans exemples d'aquest tarannà, des de l'Acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana fins al Pacte nacional per l'habitatge, el de recerca i innovació, el d'infraestructures, el pla per a l'ocupació juvenil o el recent pacte de trenta compromisos per a afrontar la crisi i reactivar l'economia; ateses la responsabilitat del Govern per a fer valer al conjunt de l'Estat el model català de relacions econòmiques i socials, les accions dutes a terme per a millorar la competitivitat i la productivitat de l'economia catalana, i la necessitat de reformes estatals, el Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a traslladar al Govern de l'Estat, per mitjà dels mecanismes de relació institucional i dels fòrums existents, una agenda de mesures i reformes que tinguin en compte:

a) La millora del finançament empresarial i de l'accés al crèdit, sobretot per part de les petites i mitjanes empreses, reforçant i agilitant l'actuació de l'Institut de Crèdit Oficial.

b) La simplificació administrativa, la reducció de tràmits i la facilitat per a la creació d'empreses.

c) El rigor i l'austeritat en la gestió de la despesa pública, amb criteris d'eficiència i de respecte a la distribució competencial.

d) La millora de la transparència dels mercats, especialment pel que fa als serveis.

- e) L'impuls de les polítiques d'ocupació, en el marc de la transformació del model productiu i de les reformes necessàries en l'àmbit de les relacions laborals.
- f) L'impuls de reformes que afavoreixin la transformació del coneixement generat per les universitats i els centres de recerca en oportunitats per a l'economia i la societat.
- g) La necessitat d'arribar a un consens polític sobre el manteniment i la millora de l'estat del benestar i sobre una fiscalitat que ho garanteixi, i també sobre l'adopció de mesures fiscals per a dinamitzar l'activitat empresarial i la contractació laboral i per a reduir el frau fiscal.
- h) La importància de continuar mantenint els compromisos d'inversió pública en infraestructures de mobilitat i ferroviàries, en compliment del que estableix la disposició addicional tercera de l'Estatut.
- i) La preservació de la inversió pública de l'Estat a Catalunya, en compliment estricte de la disposició addicional tercera de l'Estatut, evitant que les retallades pressupostàries del Ministeri de Foment afectin les inversions en infraestructures catalanes.
- j) El manteniment de l'esforç econòmic en matèria de foment de la recerca, el desenvolupament i la innovació (R+D+I).
- k) Mesures de control, transparència i gestió responsable del sistema financer.
- l) La gestió del conjunt de modes de transport i d'infraestructures logístiques a l'entorn de la xarxa ferroviària; la millora de l'accés i la funcionalitat dels ports marítims, amb l'amplada UIC, optimitant-ne la competència i l'eficiència global, i l'impuls de la inclusió del corredor mediterrani com a projecte prioritari europeu de la Xarxa Transeuropea del Transport.
- m) La reforma del sistema i el mercat energètics per a fer-los més sostenibles i eficients i per a assolir un veritable canvi de model.

II. MESURES A CURT TERMINI PER A PAL·LIAR ELS EFECTES DE LA CRISI

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Continuar desplegant les actuacions dels diversos conjunts de mesures aprovats de l'abril del 2008 ençà i dedicar una atenció especial a les actuacions concertades amb els agents econòmics i socials.
- b) Continuar adoptant mesures en l'àmbit del sosteniment de l'activitat econòmica, mesures destinades a ajudar les petites i mitjanes empreses a afrontar l'impacte de la crisi i mesures que serveixin per a millorar el finançament empresarial i per a ajudar a desenvolupar nous sectors d'activitat econòmica.
- c) Continuar reforçant els instruments que exerceixen una acció directa sobre els sectors més afectats.
- d) Aprovar l'aplicació de 30 milions d'euros a l'avançament d'ajuts a ajuntaments per a la rehabilitació, a préstecs a ajuntaments per a ajudar a pagar despeses de comunitats de veïns amb problemes seriosos de morositat, al

finançament de contractes de copropietat i a l'avançament de subvencions a promotors d'habitatges protegits en lloguer.

e) Aprovar l'ampliació de l'Avalloguer, amb una cobertura de cinc a sis mesos d'impagaments.

f) Incrementar els recursos per a polítiques de benestar destinades a reduir els riscos d'exclusió social i de pobresa derivats del nivell de desocupació i a donar a les persones unes condicions de vida dignes per a afrontar i superar les situacions de vulnerabilitat, i també centrar els esforços de la política social a prestar l'atenció necessària a les persones i famílies més vulnerables i dependents, accions que, alhora, enforteixen la creació d'ocupació en l'àmbit dels serveis socials.

III. MESURES ESTRUCTURALS

1. El Parlament de Catalunya constata que:

a) El principal problema que ha d'afrontar Catalunya és l'elevat nombre de desocupats. La principal prioritat a l'hora d'afrontar la crisi, doncs, és tornar a crear ocupació, una ocupació de qualitat i d'alt valor afegit que produeixi béns i serveis innovadors, més eficients i de qualitat.

b) Cal mantenir les polítiques de millora de la productivitat i la competitivitat per a garantir que l'economia catalana es recuperi amb pautes de creixement més sòlides a llarg termini.

c) La concertació, els grans acords de país, com els que s'han fet a Catalunya per a afrontar els reptes plantejats de canvi del model productiu, són imprescindibles en moments de crisi econòmica.

Mesures per a afavorir que la política pressupostària prioritzï les polítiques de despesa vinculades a combatre la crisi econòmica i garantir la cohesió social

2. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Liderar la lluita contra la crisi al costat de les empreses i les famílies, conjuntament amb tots els grups polítics i els agents socials i econòmics.

b) Continuar la política de contenció i rigor pressupostaris, introduir la cultura de l'avaluació en el disseny i l'aplicació de polítiques públiques i, en aquest sentit, elaborar, en el termini de tres mesos, amb la col·laboració d'experts de reconegut prestigi, un pla de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat.

c) Continuar impulsant i desenvolupant els plans d'iniciatives de dinamització comarcal per a reforçar el teixit econòmic i el nivell d'ocupació.

d) Desenvolupar programes de col·laboració entre els poders públics i el sector privat per a finançar i agilitar actuacions en un entorn de restriccions pressupostàries.

- e) Continuar impulsant la inversió pública com a element de millora de la capacitat competitiva i de dinamització de la demanda agregada, amb criteris d'eficiència i de cost d'oportunitat dels recursos a l'hora de prioritzar i executar.
- f) Desenvolupar les prioritats previstes en el Pla de transport de viatgers de Catalunya i en el Pacte nacional d'infraestructures, especialment pel que fa a les infraestructures destinades al transport intermodal de mercaderies i a les actuacions i inversions que permetin incrementar significativament els nivells de competitivitat de l'economia.
- g) Prioritzar les infraestructures vinculades al nou model d'energies renovables i d'estalvi i eficiència previstes en l'actualització del Pla d'energia de Catalunya, com una fórmula per a impulsar la competitivitat energètica i la recerca tecnològica.
- h) Aprovar el Pla d'acció per a la inclusió i la cohesió socials.
- i) Donar el suport necessari a les entitats d'iniciativa social que treballen en l'àmbit de la inclusió social per tal de donar resposta a les situacions de precarietat incrementades amb la crisi econòmica.

Mesures de millora de l'entorn legal i administratiu

3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Aprofundir en els processos de simplificació administrativa i eliminació de traves a l'activitat empresarial i, en aquest sentit, elaborar, en el termini de tres mesos, un pla de reducció de càrregues administratives per a petites i mitjanes empreses, professionals autònoms i ciutadans especialment afectats per la crisi econòmica.
- b) Avaluar mesures concretes, com el crèdit fiscal reintegrable, la reconversió de la hipoteca de l'habitatge habitual en lloguer o mecanismes de liquidació d'hipoteques com la dació en pagament, i lliurar al Parlament les seves conclusions.

Mesures per a injectar liquiditat al sistema econòmic, especialment a les petites i mitjanes empreses, i facilitar-los l'accés a instruments de crèdit habitual

4. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Continuar treballant per a millorar el finançament empresarial per mitjà dels instruments que la Generalitat ha creat amb aquesta finalitat, com l'Institut Català de Finances, Avalis o les línies departamentals de suport a l'activitat econòmica; avaluar-ne l'eficàcia; estudiar les millores que cal introduir-hi, i continuar traslladant al sector financer la necessitat de dinamitzar l'activitat creditícia.
- b) Impulsar el paper de l'Institut Català de Finances com a institut de crèdit públic, dotant-lo de més recursos i incrementant les línies de suport al sector empresarial, especialment a les petites i mitjanes empreses.

- c) Continuar treballant, amb la constatació de l'esforç fet i en el marc de crisi econòmica, per a reduir el termini de pagament, amb l'objectiu d'arribar als seixanta dies.
- d) Impulsar, en el marc de les seves competències, davant de les entitats financeres, noves fórmules de millora de la liquiditat i de l'accés al crèdit de les empreses, els autònoms i els professionals.

Mesures per a afavorir l'acompliment de l'activitat empresarial i per a protegir especialment l'economia productiva i l'activitat dels emprenedors i de les petites i mitjanes empreses

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Aprovar el Pla de recerca i innovació 2010-2013, com a instrument per mitjà del qual l'Administració de la Generalitat compleix la tasca de planificació, foment i coordinació de la recerca i la innovació, i reforçar les actuacions dirigides a desenvolupar una economia basada en el coneixement, que innovi, que fomenti l'emprenedoria i que aspiri a alts nivells de qualificació professional de les persones en tots els àmbits.
- b) Presentar immediatament el Pla de recerca i innovació 2010-2013, que ha de preveure una prioritització completa de la focalització del sistema de recerca català, amb el corresponent detall del compromís pressupostari de cada àmbit.
- c) Impulsar el Consell de Política Industrial de Catalunya, en els termes establerts per llei.
- d) Impulsar noves polítiques industrials sectorials, en sectors emergents i en sectors madurs, i utilitzar els pressupostos com a impulsors de demanda sofisticada.
- e) Impulsar polítiques d'atracció i generació de talent emprenedor i recercador.
- f) Impulsar el paper de la indústria cultural com a sector econòmic estratègic i reforçar-ne l'activitat per mitjà de polítiques de foment i d'accions de suport al desenvolupament empresarial i de manteniment de l'activitat cultural per mitjà del foment de les programacions culturals estables i de la programació de gires.
- g) Emprendre estratègies per a pal·liar la reducció dels preus percebuts pels productors agropecuaris, per a gestionar-ne les circumstàncies econòmiques i socials, a fi de minimitzar-ne els efectes, i per a impulsar la producció d'energies renovables dirigides a les explotacions agrícoles i ramaderes.
- h) Introduir incentius en la licitació pública d'obres i subministraments perquè aquesta actuï com a motor de la innovació empresarial i facilitar una presència més gran en la licitació pública de les petites i mitjanes empreses i les empreses d'economia social.
- i) Desplegar el decret que desplega la Llei 18/2005, del 27 de desembre, d'equipaments comercials.
- j) Aprovar el Pla estratègic de turisme 2010-2014.
- k) Aprovar el Pla de dinamització de la moda catalana 2011-2015.
- l) Impulsar el pla d'aplicació a Catalunya de l'Small Business Act 2010-2013 per a situar la petita i mitjana empresa com a motor que lideri el procés de reactivació de l'economia.

Mesures per a millorar l'ocupabilitat i les polítiques actives d'ocupació

6. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Impulsar els treballs de la comissió interdepartamental de la formació professional, de la qual formen part els agents econòmics i socials, amb l'objectiu de reformar-la per a completar el procés d'integració i excel·lència iniciat, i facilitar l'accés a la formació professional de persones desocupades, renovant els programes d'acceleració formativa al llarg de la vida.
- b) Potenciar la formació dels professors amb estades a les empreses i potenciar la mobilitat dels alumnes amb pràctiques a l'estranger, ampliant la participació en els programes europeus i establint acords amb altres països per a la formació i l'intercanvi.
- c) Desenvolupar polítiques actives d'ocupació en concertació amb els ens locals.
- d) Dur a terme actuacions que pal·liïn l'augment de la desocupació estructural.
- e) Reforçar els plans d'ocupació i emancipació juvenil.
- f) Impulsar en el termini més breu possible, una vegada aprovada la llei corresponent, l'Agència Catalana d'Inspecció de Treball, amb l'objectiu de vigilar les condicions de treball, especialment la inaplicació de salaris, jornades i drets establerts en els convenis col·lectius, i també la causalitat de la contractació, especialment dels joves.
- g) Continuar impulsant l'Estratègia catalana de seguretat i salut laboral 2009-2012.

Mesures per a impulsar un model econòmic sostenible

7. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

- a) Desenvolupar una estratègia per al desenvolupament sostenible de Catalunya que representi una oportunitat per a canviar el model productiu i que garanteixi la sortida de la crisi en millors condicions.
- b) Impulsar el Pla català de lluita contra el canvi climàtic, com a oportunitat per a adoptar les mesures i els criteris necessaris per al canvi de model productiu i de cohesió social, tot aplicant mesures ben definides i estudiades que contribueixin al canvi cap a l'economia sostenible.

Palau del Parlament, 24 de febrer de 2010

El secretari quart

El president del Parlament

Rafel Luna i Vivas

Ernest Benach i Pascual